

ด่วนที่สุด

ที่ มท 0623/ 43๐6

คณะกรรมการป้องกันอุบัติภัยแห่งชาติ
กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
ถนนอุทงนอก กทม. 10300

27 พฤษภาคม 2548

เรื่อง ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
เรื่อง ยุทธศาสตร์การป้องกันภัยพิบัติและอุบัติภัย

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร 0504/5454 ลงวันที่ 28 เมษายน 2548

สิ่งที่ส่งมาด้วย ความเห็นผลการพิจารณาและผลการดำเนินการ จำนวน 50 ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งให้คณะกรรมการป้องกันอุบัติภัยแห่งชาติ (กปอ.) เป็นเจ้าของเรื่องพิจารณาความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เรื่อง ยุทธศาสตร์การป้องกันภัยพิบัติและอุบัติภัย ร่วมกับกระทรวงคมนาคม กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กระทรวงมหาดไทย และคณะกรรมการศึกษาระบบการเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning System) เพื่อจัดทำความเห็นผลการพิจารณาและผลการดำเนินการ ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีทราบเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป นั้น

ในการนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลตำรวจเอก ชิตชัย วรณสฤตย์) ประธานกรรมการป้องกันอุบัติภัยแห่งชาติ (กปอ.) ได้สั่งการให้มีความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เรื่อง ยุทธศาสตร์การป้องกันภัยพิบัติและอุบัติภัย รวมทั้งผลการพิจารณาและผลการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เสนอที่ประชุม กปอ. ในคราวประชุมครั้งที่ 3/2548 เมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม 2548 เวลา 13.30 น. ณ ห้องประชุม 352 กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ซึ่งที่ประชุมมีมติเห็นชอบความเห็นและข้อเสนอแนะยุทธศาสตร์การป้องกันภัยพิบัติและอุบัติภัยของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รวมทั้งผลการพิจารณาและผลการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว (รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย) และเห็นว่าข้อเสนอแนะยุทธศาสตร์ฯ ที่ควรเน้นย้ำและพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

1. ควรกำหนดให้ วันที่ 26 ธันวาคมของทุกปี เป็นวันป้องกันอุบัติภัยแห่งชาติ เนื่องจากเป็นวันที่เกิดภัยพิบัติรุนแรงที่สุดของประเทศ ก่อให้เกิดความสูญเสียในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนทั้งในประเทศและนานาชาติเป็นจำนวนมาก ก่อให้เกิดความเศร้าสลดใจแก่คนทั่วโลก และมีบุคคลสำคัญได้รับความสูญเสีย อีกทั้งภาครัฐจะได้ดำเนินการก่อสร้างอนุสรณ์สถานเพื่อรำลึกถึงเหตุการณ์ในวันดังกล่าว รัฐบาลควรถือเป็นโอกาสสำคัญในการที่จะได้รณรงค์เสริมสร้างความตระหนักและสร้างจิตสำนึกด้านความปลอดภัยให้แก่ประชาชนที่ต้อ
บาดเจ็บและสูญเสียชีวิตจากอุบัติภัยเป็นจำนวนมาก ด้วยการกำหนดให้วันที่ 26 ธันวาคมของทุกปี เป็นวันป้องกันอุบัติภัยแห่งชาติ ซึ่งจะเป็นการกระตุ้นเตือนให้ประชาชนในชาติได้ตระหนักถึงความสูญเสียจากภัยพิบัติทั้งภัยที่

เกิดจากธรรมชาติและภัยที่มนุษย์ก่อให้เกิดขึ้น ด้วยการร่วมรณรงค์สร้างจิตสำนึกความปลอดภัยให้แก่ประชาชน ในการป้องกันตนเองให้พ้นจากภัยและเตรียมความพร้อมของตนเองและชุมชนในการรับภัยพิบัติ โดยมีการจัดกิจกรรม ป้องกันอุบัติเหตุประเภทต่าง ๆ รวมทั้งการฝึกซ้อมการปฏิบัติตามแผนป้องกันอุบัติเหตุและแผนป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ตามความเหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ภัยพิบัติที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในแต่ละพื้นที่

2. การสร้างจิตสำนึกและการเสริมสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยของประชาชน ควรเน้นการขยายผล การให้ความรู้และวิธีการป้องกันภัยพิบัติและอุบัติเหตุ แก่ นักเรียน นักศึกษา ในโรงเรียนและสถานศึกษาทุกระดับ ในทุกพื้นที่ทั่วประเทศอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ตลอดจนให้มีการเน้นหนักในพื้นที่ที่มีภัยพิบัติและอุบัติเหตุร้ายแรงเป็น กรณีพิเศษให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพพื้นที่เสี่ยงภัย

3. ควรส่งเสริมให้มีกองพันช่วยฉุกเฉิน (Rescue Force) เคลื่อนที่เร็วซึ่งมีอุปกรณ์ เครื่องมือ และ ผู้เชี่ยวชาญพร้อมช่วยเหลือเมื่อเกิดภัยพิบัติได้ทุกพื้นที่ของประเทศ โดยมอบให้กองอำนาจการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน- จังหวัดพิจารณามอบหมาย หน่วยงาน ทหาร ตำรวจ พลเรือน มูลนิธิ และ/หรืออาสาสมัครในพื้นที่ ที่มีศักยภาพและความพร้อมที่จะทำหน้าที่กองพันช่วยฉุกเฉิน (Rescue Force) เพื่อช่วยเหลือประชาชนที่ประสบภัยพิบัติได้อย่าง ทันทีทันใด

4. การเตรียมความพร้อมในการรับภัยพิบัติขนาดใหญ่ที่อาจเกิดขึ้น เช่น ภัยพิบัติจากเขื่อนขนาดใหญ่ และคลื่นน้ำม้วน รวมทั้งการจัดทำและฝึกซ้อมแผนอพยพประชาชนในพื้นที่ โดยมอบให้กระทรวงมหาดไทยรับเป็น เจ้าภาพในการประสานการดำเนินงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และให้นำข้อเสนอแนะยุทธศาสตร์การป้องกันภัยพิบัติ และอุบัติเหตุของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ไปขยายผลโดยการพิจารณาปรับปรุงสาระในแผนป้องกันภัย- ฝ่ายพลเรือนแห่งชาติให้ครอบคลุมกรอบการดำเนินงานจัดการภัยพิบัติทุกประเภท

5. รัฐบาลควรสนับสนุนด้านงบประมาณในการดำเนินการวิจัยและสำรวจรอยเลื่อนในประเทศ เพื่อใช้ เป็นข้อมูลจัดทำแผนเตรียมรับสถานการณ์แผ่นดินไหว รวมทั้งการปรับปรุงเครื่องมือตรวจวัดแผ่นดินไหวและขยาย สถานีตรวจวัดแผ่นดินไหวให้ครอบคลุมพื้นที่เสี่ยงภัยทั่วประเทศ

6. เพื่อให้การดำเนินงานลดอุบัติเหตุทางถนนโดยเฉพาะในเรื่องของการใช้ยานพาหนะของผู้ขับขี่ในถนน- ทางหลวงทั้งสายหลักและสายรอง ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ใช้ในการเดินทางและช่วยระบายนการจราจรที่ติดขัดในช่วงเวลาที่มี การใช้รถใช้ถนนจำนวนมาก เช่น การขยายการจราจรจากกรุงเทพมหานคร และจังหวัดบริวาร ไปยังจังหวัดในภาคต่าง ๆ ในทศกาลสำคัญ รวมทั้งการเพิ่มเส้นทางเลือก เช่น ถนนสายตลิ่งชัน-สุพรรณบุรี ถนนสายบางปะหัน-ปทุมธานี ไปสู่ภาคเหนือ และถนนสายรังสิต-นครนายก ไปสู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นต้น ในเรื่องนี้กระทรวงคมนาคมต้องเร่งรัดสำรวจและ ดำเนินการซ่อมแซม/ปรับปรุงถนนทางหลวงทั้งสายหลักและสายรองที่เป็นเส้นทางสำคัญและมีการใช้งานในปริมาณมาก เพื่อให้ผู้ขับขี่ยานพาหนะสามารถใช้งานได้อย่างปลอดภัยตลอดเวลา

7. จากข้อมูลสถิติอุบัติเหตุจราจรที่รวบรวมโดยหลายฝ่ายยอมรับและตระหนักร่วมกันว่า อุบัติเหตุ จากการล้นจุกทางถนนกว่าร้อยละ 85 เกิดจากการขับซึ่รถจักรยานยนต์ จึงมอบให้ศูนย์อำนวยการความปลอดภัย- ทางถนน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงคมนาคม และกระทรวงมหาดไทย เร่งรัดดำเนินการตามมาตรการต่าง ๆ ที่ได้กำหนดไว้ (5E และ 3ม 2ข 1ร) โดยให้เน้นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับรถจักรยานยนต์เป็นกรณีพิเศษ และให้ร่วมกับ

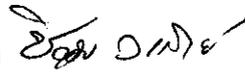
ภาคเอกชน สมาคม มูลนิธิต่าง ๆ เช่น สมาคมผู้ประกอบการรถจักรยานยนต์ไทย ฯลฯ จัดให้มีการฝึกอบรมหลักสูตรขับขี่ปลอดภัยแก่ประชาชนในทุกระดับและทุกพื้นที่ทั่วประเทศ โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกระดับ และประชาชนในพื้นที่เข้ามีส่วนร่วมอย่างจริงจัง

8. ให้จังหวัดร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาขยายผลด้านโครงสร้าง ภารกิจ อำนาจหน้าที่ และการปฏิบัติของคณะกรรมการป้องกันอุบัติเหตุแห่งชาติ (กปอ.) และศูนย์อำนวยความสะดวกทางถนนในส่วนกลางลงสู่ระดับอำเภอ เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อให้มีโครงสร้างของการดำเนินงานในพื้นที่ที่สามารถรองรับการดำเนินการตามมาตรการป้องกันอุบัติเหตุที่วางไว้ เช่น 5E และ 3ม 2ข 1ร เป็นต้น ให้มีความเชื่อมโยงต่อเนื่อง และเกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลอย่างแท้จริง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลตำรวจเอก

(ชิตชัย วรรณสถิตย์)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการป้องกันอุบัติเหตุแห่งชาติ

สำนักงานเลขานุการคณะกรรมการป้องกันสาธารณภัยและอุบัติเหตุ

โทร. 0 2241 7463

โทรสาร 0 2241 7464

สรุปรายงานความเห็นผลการพิจารณาและผลการดำเนินการ
ของ คณะกรรมการป้องกันอุบัติภัยแห่งชาติ (กปอ.)
กรณีสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะ
เรื่อง ยุทธศาสตร์การป้องกันภัยพิบัติและอุบัติเหตุ

ด้วยสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะกราบเรียน
นายกรัฐมนตรี เรื่อง ยุทธศาสตร์การป้องกันภัยพิบัติและอุบัติเหตุ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

- 1.1 ควรกำหนดให้วันที่ 26 ธันวาคมของทุกปี เป็นวันป้องกันอุบัติเหตุแห่งชาติ
- 1.2 สร้างจิตสำนึกและวัฒนธรรมด้านความปลอดภัยในหมู่ประชาชน
- 1.3 ให้ประชาชนมีบทบาทสำคัญในการวางแผนป้องกัน และเตรียมพร้อมรับภัยพิบัติและอุบัติเหตุ
ในท้องถิ่น
- 1.4 ดำเนินการให้ทุกจังหวัดมีแผนที่เสี่ยงภัย แผนเฝ้าระวัง และแผนป้องกันบรรเทาสาธารณภัย
ที่สมบูรณ์
- 1.5 จัดให้มี “กองทุนช่วยฉุกเฉิน” เคลื่อนที่เร็ว พร้อมช่วยเหลือได้ทุกพื้นที่ของประเทศ
- 1.6 สนับสนุนให้คณะสงฆ์และองค์กรทางศาสนาอื่นๆ มีบทบาทในการฟื้นฟูจิตใจของ
ผู้ประสบภัย
- 1.7 รัฐควรดำเนินการให้สามารถบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันภัยพิบัติจากธรรมชาติและ
อุบัติเหตุต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 1.8 ควรแต่งตั้งคณะกรรมการศึกษาและเตรียมพร้อมเพื่อป้องกันภัยพิบัติ กรณีเชื่อนใน
จังหวัดกาญจนบุรี และคลังน้ำมัน
- 1.9 ให้มีการพัฒนาทรัพยากรบุคคลด้านการบรรเทาภัยพิบัติและอุบัติเหตุอย่างเพียงพอ
- 1.10 ให้ทุกเทศบาล อบต. และหมู่บ้าน มีการจัดตั้งคณะกรรมการป้องกันและจัดการภัยพิบัติ
และอุบัติเหตุ
- 1.11 ให้ทุกเทศบาล อบต. และหมู่บ้าน จัดทำข้อมูลพื้นฐานภัยพิบัติ และการเตรียมการที่จำเป็น
ให้ครบถ้วน

2. ข้อเสนอแนะคลื่นยักษ์สึนามิ และแผ่นดินไหว

2.1 ก่อนเกิดภัยพิบัติ

- 2.1.1 รัฐควรสร้างความพร้อมรับการเกิดแผ่นดินไหวและคลื่นยักษ์ (สึนามิ)
- 2.1.2 รัฐและองค์กรภาคประชาชน ควรเน้นกำหนดนโยบายในเชิงรุก
- 2.1.3 จัดให้มีระบบเตือนภัยพิบัติที่ติดตั้งบนทุ่นลอยพร้อมส่งสัญญาณเตือนภัย
เข้าระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่และโทรศัพท์พื้นฐาน
- 2.1.4 เร่งรัดติดตั้งระบบเตือนภัยแผ่นดินไหวและสึนามิเป็นระบบเครือข่ายให้
เสร็จสิ้น ภายใน 1 ปี

- 2.1.5 จัดตั้งศูนย์ข้อมูลประมวลผลนำไปสู่การสร้างแบบจำลองในการคาดการณ์ต่างๆ เพื่อศึกษาและวางแผนและแก้ปัญหาเวลาเกิดภัยพิบัติและอุบัติภัย
- 2.1.6 รัฐต้องให้ทุนศึกษาและสำรวจรอยเลื่อนที่อยู่ในประเทศ เพื่อที่จะสามารถพยากรณ์ช่วงระยะเวลาที่จะเกิดแผ่นดินไหว
- 2.1.7 กำหนดจุดเสี่ยงภัยของคลื่นยักษ์ (สึนามิ) และสร้างหอคอยช่วยชีวิต ปลุกป่า-ชายเลน ติดตั้งสัญญาณเตือนภัยด้วยเสียงในชุมชน การจัดระเบียบชายหาด อนุรักษ์ทรัพยากร ธรรมชาติท่องเที่ยว และระบบกักกันที่มีประสิทธิภาพ
- 2.1.8 รัฐต้องจัดทำแผนป้องกันภัยพิบัติ และการชักจูงซ่อมแซมเมืองจริง
- 2.1.9 รัฐต้องให้การศึกษาด้านการป้องกันภัยพิบัติและอุบัติภัยต่างๆ อย่างเป็นทางการ
- 2.1.10 รัฐต้องติดตามความปลอดภัยและความมั่นคงของเขื่อนขนาดใหญ่
- 2.1.11 จัดทำแผนอพยพฉุกเฉินของทุกชุมชนที่อยู่ใต้เขื่อนขนาดใหญ่ ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม
- 2.1.12 รัฐต้องมีมาตรการทางกฎหมาย ดังต่อไปนี้
- (1) ออกกฎหมาย ระเบียบ ข้อแนะนำการก่อสร้างอาคาร เพื่อป้องกันแผ่นดินไหว และคลื่นยักษ์
 - (2) ออกกฎหมายให้มีการออกแบบโครงสร้างอาคารสามารถต้านทานความรุนแรงของแผ่นดินไหวในพื้นที่เสี่ยงภัย และต้องจัดตั้งระบบตรวจสอบอาคารจากบุคคลที่สาม
 - (3) ปรับปรุงกฎหมายการจัดการในภาวะฉุกเฉินและวิกฤต เพื่อให้เกิดเอกภาพในการบริหารจัดการ
 - (4) ออกกฎหมายและมาตรการจ่ายฉุกเฉินและมาตรการทางภาษี เพื่อเพิ่มสวัสดิการแก่ผู้ประสบภัยพิบัติ

2.2 การจัดการระหว่างเกิดภัยพิบัติและในภาวะฉุกเฉิน

- 2.2.1 จัดให้มีศูนย์อำนวยการการป้องกันภัยพิบัติและอุบัติภัยไว้ล่วงหน้า โดยเป็นศูนย์ที่ต้องสามารถปฏิบัติการในภาวะฉุกเฉินได้อย่างมีประสิทธิภาพภายใต้ข้อมูลแผนปฏิบัติการ และสถานการณ์จำลองที่จัดเตรียมไว้
- 2.2.2 จัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือผู้ประสบภัยทุกระดับ โดยมีการประสานงานซึ่งกันและกัน
- 2.2.3 รัฐกำหนดให้มีผู้มีอำนาจในการตัดสินใจหรือสั่งการในภาวะฉุกเฉินในพื้นที่
- 2.2.4 หน่วยงานของรัฐต้องพร้อมที่จะอพยพประชาชน เมื่อเกิดภาวะเสี่ยงภัยได้โดยด่วน
- 2.2.5 ณ จุดอพยพควรจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสมต่อการดำรงชีพของผู้ประสบภัยและเพียงพอ

- 2.2.6 จัดตั้งศูนย์ประสานงานชั้นสูตตรศพ เมื่อเกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติ และอุบัติภัยต่างๆ
- 2.2.7 จัดตั้งศูนย์อำนวยการการป้องกันภัยพิบัติและอุบัติภัยระดับประเทศ เพื่อประสาน สั่งการ และดำเนินงาน

2.3 หลังเกิดภัยพิบัติ

- 2.3.1 จัดระบบการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานช่วยเหลือผู้ประสบภัย
- 2.3.2 จัดตั้งศูนย์ฟื้นฟูบูรณะอาคารที่อยู่อาศัยของประชาชน ตลอดจนการฟื้นฟูจิตใจของประชาชน
- 2.3.3 สนับสนุนการจัดตั้งกองทุนจากรายได้การท่องเที่ยว เพื่อกิจกรรมป้องกันภัยพิบัติ
- 2.3.4 ในพื้นที่ที่เกิดภัยพิบัติจากคลื่นยักษ์ (สึนามิ) ควรจัดสร้างเป็นอนุสาวรีย์และพิพิธภัณฑ์ภัยสึนามิ
- 2.3.5 จัดตั้งศูนย์จัดทำข้อมูลความเสียหาย ตลอดจนผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต เพื่อรับความช่วยเหลือ

3. ข้อเสนอแนะยุทธศาสตร์ความปลอดภัยทางถนน โดยเป็นมาตรการเพิ่มเติมและเสริมมาตรการต่างๆ ที่รัฐได้ดำเนินการอยู่แล้ว สรุปได้ดังนี้

- 3.1 รัฐควรจัดให้มีมาตรการด้านวิศวกรรมทางถนนที่เพียงพอ ประกอบด้วย การตรวจสอบความปลอดภัยทางถนนโดยผู้ตรวจสอบอิสระที่ทรงคุณวุฒิ ตั้งแต่ขั้นการออกแบบก่อสร้างถนนและปรับแนวเส้นทาง
- 3.2 รัฐควรจัดให้มีการปรับปรุงแก้ไขจุดเสี่ยงอันตรายบนถนน โดยการมีส่วนร่วมของประชาสังคม
- 3.3 รัฐควรพัฒนาฐานข้อมูลอุบัติเหตุระดับชุมชน ให้มีการเชื่อมโยงและวิเคราะห์เป็นระบบโครงข่าย
- 3.4 รัฐควรเร่งดำเนินระบบขนส่งอัจฉริยะเพื่อการจราจรและขนส่งด้วยการใช้เทคโนโลยีทันสมัย อันประกอบด้วยระบบควบคุมและจัดการจราจร ระบบการให้ข้อมูลข่าวสาร ระบบการจัดการควบคุมยานยนต์ ระบบการจัดการอุบัติเหตุ
- 3.5 รัฐควรพัฒนาประสิทธิภาพของระบบโครงข่ายการขนส่งสินค้า ด้วยการพัฒนาแบบจำลองการเดินทางเพื่อให้การขนส่งสินค้าเกิดประสิทธิภาพ ความสะดวก รวดเร็วและปลอดภัย
- 3.6 รัฐควรเพิ่มมาตรการจัดระบบการจราจรในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยการจัดให้มีสำนักงานตรวจรับรองด้านการจราจร ระบบการสอบใบขับขี่โดยแยกประเภทรับจ้างและบุคคล การจัดวางแนวการขั้บรถยนต์และจักรยานยนต์อย่างเคร่งครัด และการจัดให้มีระบบใบขับขี่อิเล็กทรอนิกส์
- 3.7 รัฐควรเพิ่มประสิทธิภาพของระบบสัญญาณไฟจราจร
- 3.8 รัฐควรสนับสนุนระบบอาสาจราจรให้เป็นเครือข่ายครอบคลุมทั่วประเทศ

- 3.9 รัฐควรถัดระบบประสานภารกิจของผู้มีหน้าที่จัดระบบความปลอดภัยทางถนนให้ชัดเจน
- 3.10 รัฐควรปรับเปลี่ยนระบบการประกันภัยให้เกิดแรงจูงใจในการระมัดระวังการเกิดอุบัติเหตุ
- 3.11 รัฐควรพัฒนาวัฒนธรรมความปลอดภัย โดยเริ่มที่โรงเรียนตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษา
- 3.12 รัฐควรปรับระบบการจราจรในระยะเร่งด่วน เช่น จัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบความปลอดภัยทางถนนแห่งชาติ กำหนดให้มีการตรวจสอบความปลอดภัยทางถนนไว้ในรายละเอียดแนบท้ายสัญญาของงานออกแบบก่อสร้าง ตลอดจนงานจราจรทุกโครงการ จัดให้มีแผนความปลอดภัยการจราจรระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพิ่มการบังคับใช้กฎหมายกับผู้ขับขี่ในลักษณะประมาทและหวาดเสียว ควบคุมรถมอเตอร์ไซด์รับส่งผู้โดยสารและเพิ่มมาตรฐานรถโดยสารให้ปลอดภัยขึ้น เพิ่มเครื่องตรวจระดับแอลกอฮอล์และจับความเร็วประจำรถตำรวจ ปรับมาตรฐานสถานตรวจสอบสภาพรถของเอกชน เป็นต้น
- 3.13 รัฐควรเข้มงวดในการสอบใบขับขี่ โดยส่งเสริมให้มีโรงเรียนสอนขับรถยนต์ และรถจักรยานยนต์ของเอกชนที่ได้มาตรฐานสากล ภายใต้การควบคุมตรวจสอบรับรองของกรมการขนส่งทางบกแทนการขึ้นอยู่กับกระทรวงศึกษาธิการ

คณะกรรมการป้องกันอุบัติเหตุแห่งชาติ (กปอ.) ได้พิจารณาความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เรื่อง ยุทธศาสตร์การป้องกันภัยพิบัติและอุบัติเหตุ ร่วมกับกระทรวงคมนาคม กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กระทรวงมหาดไทย และคณะกรรมการศึกษาระบบการเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning System) ในคราวประชุม กปอ. ครั้งที่ 3/2548 เมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม 2548 เวลา 13.30 น. ณ ห้องประชุม 352 กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ที่ประชุมมีมติเห็นชอบความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เรื่อง ยุทธศาสตร์การป้องกันภัยพิบัติและอุบัติเหตุ รวมทั้งผลการพิจารณาและผลการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งส่วนใหญ่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการตามภารกิจอำนาจหน้าที่แล้วและเห็นชอบที่จะรับยุทธศาสตร์การป้องกันภัยพิบัติและอุบัติเหตุไปปรับปรุงสาระและขยายผลการดำเนินงานให้มีความครอบคลุมในทุกประเด็นที่เกี่ยวข้อง และเห็นว่าข้อเสนอแนะยุทธศาสตร์ ฯ ที่ควรเน้นย้ำและพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

1. ควรกำหนดให้ วันที่ 26 ธันวาคมของทุกปี เป็นวันป้องกันอุบัติเหตุแห่งชาติ เนื่องจากเป็นวันที่เกิดภัยพิบัติรุนแรงที่สุดของประเทศ ก่อให้เกิดความสูญเสียในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนทั้งในประเทศและนานาชาติเป็นจำนวนมาก ก่อให้เกิดความเศร้าสลดใจแก่คนทั่วโลก และมีบุคคลสำคัญได้รับความสูญเสีย อีกทั้งภาครัฐจะได้นำดำเนินการก่อสร้างอนุสรณ์สถานเพื่อรำลึกถึงเหตุการณ์ในวันดังกล่าว รัฐบาลควรถือเป็นโอกาสสำคัญในการที่จะได้รณรงค์เสริมสร้างความตระหนักและสร้างจิตสำนึกด้านความปลอดภัยให้แก่ประชาชนที่ต้อบาดเจ็บและสูญเสียชีวิตจากอุบัติเหตุเป็นจำนวนมาก ด้วยการกำหนดให้วันที่ 26 ธันวาคมของทุกปี เป็นวันป้องกันอุบัติเหตุแห่งชาติ ซึ่งจะเป็นการกระตุ้นเตือนให้ประชาชนในชาติได้ตระหนักถึงความสูญเสียจากภัยพิบัติทั้งภัยที่เกิดจากธรรมชาติ และภัย

ที่มนุษย์ก่อให้เกิดขึ้น ด้วยการร่วมรณรงค์สร้างจิตสำนึกความปลอดภัยให้แก่ประชาชนในการป้องกันตนเองให้พ้นจากภัย และเตรียมความพร้อมของตนเองและชุมชนในการรับมือภัยพิบัติ โดยมีการจัดกิจกรรม ป้องกันอุบัติเหตุภัยประเภทต่าง ๆ รวมทั้ง การฝึกซ้อมการปฏิบัติตามแผนป้องกันอุบัติเหตุและแผนป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนตามความเหมาะสมสอดคล้องกับ สถานการณ์ภัยพิบัติที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในแต่ละพื้นที่

2. การสร้างจิตสำนึกและการเสริมสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยของประชาชน ควรเน้นการขยายผลการให้ความรู้ และวิธีการป้องกันภัยพิบัติและอุบัติเหตุ แก่ นักเรียน นักศึกษา ในโรงเรียนและสถานศึกษาทุกระดับในทุกพื้นที่ทั่วประเทศ อย่างจริงจังและต่อเนื่อง ตลอดจนให้มีการเน้นหนักในพื้นที่ที่มีภัยพิบัติและอุบัติเหตุร้ายแรงเป็นกรณีพิเศษให้เหมาะสม และสอดคล้องกับสภาพพื้นที่เสี่ยงภัย

3. ควรส่งเสริมให้มีกองพันช่วยฉุกเฉิน (Rescue Force) เคลื่อนที่เร็วซึ่งมีอุปกรณ์ เครื่องมือ และผู้เชี่ยวชาญ พร้อมช่วยเหลือเมื่อเกิดภัยพิบัติได้ทุกพื้นที่ของประเทศ โดยมอบให้กองอำนาจการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนจังหวัดพิจารณา มอบหมาย หน่วยราชการ ทหาร ตำรวจ พลเรือน มูลนิธิ และ/หรืออาสาสมัครในพื้นที่ ที่มีศักยภาพและความพร้อม ที่จะทำหน้าที่กองพันช่วยฉุกเฉิน (Rescue Force) เพื่อช่วยเหลือประชาชนที่ประสบภัยพิบัติได้อย่างทันท่วงที

4. การเตรียมความพร้อมในการรับมือภัยพิบัติขนาดใหญ่ที่อาจเกิดขึ้น เช่น ภัยพิบัติจากเขื่อนขนาดใหญ่ และคลื่นน้ำมัน รวมทั้งการจัดทำและฝึกซ้อมแผนอพยพประชาชนในพื้นที่ โดยมอบให้กระทรวงมหาดไทยรับเป็นเจ้าภาพ ในการประสานการดำเนินงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และให้นำข้อเสนอแนะยุทธศาสตร์การป้องกันภัยพิบัติและ อุบัติภัยของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ไปขยายผลโดยการพิจารณาปรับปรุงสาระในแผนป้องกันภัย- ฝ่ายพลเรือนแห่งชาติให้ครอบคลุมกรอบการดำเนินงานจัดการภัยพิบัติทุกประเภท

5. รัฐบาลควรสนับสนุนด้านงบประมาณในการดำเนินการวิจัยและสำรวจรอยเลื่อนในประเทศ เพื่อใช้เป็น ข้อมูลจัดทำแผนเตรียมรับสถานการณ์แผ่นดินไหว รวมทั้งการปรับปรุงเครื่องมือตรวจวัดแผ่นดินไหวและขยายสถานี- ตรวจวัดแผ่นดินไหวให้ครอบคลุมพื้นที่เสี่ยงภัยทั่วประเทศ

6. เพื่อให้การดำเนินงานลดอุบัติเหตุทางถนนโดยเฉพาะในเรื่องของการใช้ยานพาหนะของผู้ขับขี่ในถนนทางหลวง ทั้งสายหลักและสายรอง ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ใช้ในการเดินทางและช่วยระบายนการจราจรที่ติดขัดในช่วงเวลาที่มีการใช้รถ ใช้ถนนจำนวนมาก เช่น การระบายนการจราจรจากกรุงเทพมหานคร และจังหวัดปริมณฑล ไปยังจังหวัดในภาคต่าง ๆ ในเทศกาล สำคัญ รวมทั้งการเพิ่มเส้นทางเลือก เช่น ถนนสายตลิ่งชัน-สุพรรณบุรี ถนนสายบางปะหัน-ปทุมธานี ไปสู่ภาคเหนือ และถนนสาย รังสิต-นครนายก ไปสู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นต้น ในเรื่องนี้กระทรวงคมนาคมต้องเร่งรัดสำรวจและดำเนินการซ่อมแซม/ ปรับปรุงถนนทางหลวงทั้งสายหลักและสายรองที่เป็นเส้นทางสำคัญและมีการใช้งานในปริมาณมากเพื่อให้ผู้ขับขี่ยานพาหนะ สามารถใช้งานได้อย่างปลอดภัยตลอดเวลา

7. จากข้อมูลสถิติอุบัติเหตุจราจรที่รวบรวมโดยหลายฝ่ายยอมรับและตระหนักร่วมกันว่า อุบัติเหตุจากการสัญจร ทางถนนกว่าร้อยละ 85 เกิดจากการขับซิ่งรถจักรยานยนต์ จึงมอบให้ศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนน สำนักงาน- ตำรวจแห่งชาติ กระทรวงคมนาคม และกระทรวงมหาดไทย เร่งรัดดำเนินการตามมาตรการต่าง ๆ ที่ได้กำหนดไว้ (5E และ 3ม 2ข 1ร) โดยให้เน้นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับรถจักรยานยนต์เป็นกรณีพิเศษ และให้ร่วมกับภาคเอกชน

สมาคม มูลนิธิต่าง ๆ เช่น สมาคมผู้ประกอบการรถจักรยานยนต์ไทย ฯลฯ จัดให้มีการฝึกอบรมหลักสูตรขับขี่ปลอดภัยแก่ประชาชนในทุกกระดับและทุกพื้นที่ทั่วประเทศ โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกระดับและประชาชนในพื้นที่เข้ามีส่วนร่วมอย่างจริงจัง

8. ให้จังหวัดร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาขยายผลด้านโครงสร้าง ภารกิจ อำนาจหน้าที่ และการปฏิบัติของคณะกรรมการป้องกันอุบัติเหตุแห่งชาติ (กปอ.) และศูนย์อำนวยความสะดวกทางถนน ในส่วนกลาง ลงสู่ระดับอำเภอ เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อให้มีโครงสร้างของการดำเนินงานในพื้นที่ที่สามารถรองรับการดำเนินการตามมาตรการป้องกันอุบัติเหตุที่วางไว้ เช่น 5E และ 3ม 2ข 1ร เป็นต้น ให้มีความเชื่อมโยงต่อเนื่อง และเกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลอย่างแท้จริง
